

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИзх. N 105
10.07.98На вносителите на
г. Буржо

ДО

**КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

В. 08.98

СТАНОВИЩЕ**от ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД****по к.д. N 18 от 1998 година****УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА
КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,**

В съответствие с определението Ви от 4 юни 1998 г. по к.д. N 18 от 1998 г., с което сме конституирани като заинтересована страна, изразяваме следното становище по направеното от група народни представители искане за установяване на противоконституционност на разпоредбите на чл. 7, ал. 1, т. 6; чл. 13, ал. 5; чл. 27, ал. 3; чл. 36, ал. 2 и чл. 55, ал. 1, т. 2 от Закона за защита на конкуренцията (обн., ДВ, бр. 52 от 1998 година):

Вносителите на искането считат за противоконституционни текстовете на закона, с които на Комисията за защита на конкуренцията са предоставени правораздавателни компетенции и са изключени от съдебен контрол решенията ѝ по чл. 13, ал. 5 и чл. 27, ал. 3.

С чл. 3 ЗЗК се определя статутът на Комисията за защита на конкуренцията като независим специализиран държавен орган на бюджетна издръжка. Предоставената с чл. 7, ал. 1 от с.з. компетентност на комисията я характеризира като орган на държавната администрация със специфична дейност, насочена към постигане целта на закона - „да осигури защита и условия за разширяване на конкуренцията и на свободната инициатива в стопанската дейност“. Като независима държавна институция комисията предлага на компетентните органи на изпълнителната власт и на местното самоуправление да отменят нормативни актове, издадени в нарушение на ЗЗК, и предявява искове пред съда за отменяне на индивидуални административни актове, които противоречат на закона. При упражняване на тези правомощия КЗК действа като административен орган, без да осъществява правораздавателни функции. Повдигнатите от комисията спорове за законосъобразност на индивидуалните административни актове се разрешават от административен съд (Върховния административен съд и административните отделения на окръжните съдилища).

Действащата Конституция на Република България (обн., ДВ, бр. 56 от 1991 г.) прогласи принципа за пълнота на правораздавателната компетентност на съдилищата. Нейните разпоредби (за разлика от чл. 125, ал. 3 на предходната Конституция) не предвиждат създаването на несъдебни правораздавателни органи (т.нар. особени юрисдикции), стоящи вън от системата на съдебната власт.

Не е проява на правораздавателна дейност и не променя определената функционалност на комисията предоставената ѝ с чл. 7, ал. 1, т. 6 ЗЗК компетентност да обявява недействителност на забранените от закона споразумения и решения. Възприетото от законодателя разрешение има за цел бърза и ефикасна защита на стопанската дейност и пазара от договори, които са нищожни поради противоречието им със закона (чл. 26, ал. 1 ЗЗД и чл. 9, ал. 1 ЗЗК). Решението на комисията има само

декларативен характер. Подобно разрешение законодателят е дал с нормата на § 11, ал. 2 от ПЗР на ЗСПЗЗ, като е обявил за нищожни търговете и сключените въз основа на тях сделки, когато са организирани и проведени в нарушение на установените правила. Техническото прогласяване на нищожността им и защитата на публичния интерес във всеки отделен случай са възложени на областния управител като орган на държавната администрация.

По изложените съображения считаме, че не е налице противоконституционност на текстовете на чл. 7, ал. 1, т. 6; чл. 36, ал. 2 и чл. 55, ал. 1, т. 2 ЗЗК.

По искането за обявяване противоконституционност на чл. 13, ал. 5 и чл. 27, ал. 3 ЗЗК:

С дадената с посочените разпоредби възможност на Комисията за защита на конкуренцията да взема решения за промяна на споразумението, решението или съгласуваната практика или за изменение на действията на концентрацията е нарушен принципът на свободната стопанска инициатива. Този принцип е прогласен с нормата на чл. 19, ал. 1 и 2 от КРБ и е намерил реално отражение в предоставената с чл. 9 ЗЗД свобода на договаряне. С оглед на тях е недопустимо държавният административен орган да променя договорите на стопанските субекти. Той може да разпорежи на страните незабавно да преустановят действието на договорите, да ги обяви за нищожни при условията на чл. 9, ал. 1 и чл. 7, ал. 1, т. 6 ЗЗК, но не и да променя тяхното съдържание, независимо от волята на договарящите. Последното противоречи на установения с чл. 19, ал. 1 КРБ принцип на свободната стопанска инициатива, на която се основава икономиката на Република България.

В противоречие с чл. 120, ал. 1 и 2 от Основния закон е приетата с чл. 13, ал. 5 и чл. 27, ал. 3 ЗЗК необжалваемост на решенията на комисията за преустановяване или промяна на споразуменията, решенията, съгласуваната практика или действията на концентрацията.

Като индивидуални административни актове на органа на държавната администрация - КЗК, тези решения засягат правата и законните интереси на заинтересованите лица. В съответствие с общата клауза на обжалваемост пред съдилищата на административните актове, възприета с чл. 120 и 125 от Конституцията на Република България, решенията на Комисията за защита на конкуренцията подлежат на съдебен контрол за законосъобразност.

По изложените съображения считаме, че са противоконституционни нормите на чл. 13, ал. 5 и чл. 27, ал. 3 ЗЗК, които следва да обявите за такива. За останалите текстове - чл. 7, ал. 1, т. 6; чл. 36, ал. 2 и чл. 55, ал. 1, т. 2 ЗЗК, твърдяната противоконституционност не е налице и в тази му част искането на групата народни представители следва да бъде отхвърлено.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

У Вл. Славов /